

GWEITHDREFN ADDASRWYDD I YMARFER 2021/2022

Teitl: Gweithdrefn Addasrwydd i Ymarfer					
Fersiwn	Dyddiad Cyhoeddi	Disgrifiad o'r Adolygiad	Awdur	Cymeradwywyd Gan a'r Dyddiad	Dyddiad Adolygu Nesaf
1.0	Medi 2019	Rhifyn Un	Siobhan Coakley	Pwyllgor Sicrhau Ansawdd/Bwrdd Academaidd 4 Awst 2019	Mehefin 2020
2.0	Medi 2020	Ail Rifyn	Siobhan Coakley	Pwyllgor Sicrhau Ansawdd/Bwrdd Academaidd/Bwrdd Llywodraethwyr 6 Gorffennaf 2020	Mehefin 2021
3.0	Medi 2021	Trydydd Rhifyn	Charlotte Lawrence	Pwyllgor Sicrhau Ansawdd/Bwrdd Academaidd/Bwrdd Llywodraethwyr 19 Mai 2021	Mehefin 2022

ADRAN UN: CYFLWYNIAD

- 1.1 Dylid darllen y Weithdrefn Addasrwydd i Ymarfer ar y cyd â'r Cod Ymddygiad Myfyrwyr, sy'n manylu ar ddisgwyliadau o ran ymddygiad.
- 1.2 Mae'r Weithdrefn hon yn ymwneud â chysiau sy'n arwain at gofrestriad proffesiynol, anodiad/cofrestriad cychwynnol a/neu bellach, a/neu drwydded i ymarfer mewn cyd-destun proffesiynol ac sydd yn nodweddiadol yn wasanaeth-ganolog/cleient-ganolog/claf-ganolog ac wedi'u cyfeirio at gyflawni cymhwysedd proffesiynol a/neu gofrestru proffesiynol. Yn ogystal, mae'n bosibl y bydd y Weithdrefn hon yn berthnasol i gyrsiau sy'n hwyluso mynediad i gyrsiau sy'n arwain at gofrestriad proffesiynol a/neu drwydded i ymarfer (gweler Atodiad 1).

ADRAN DAU: EGWYDDORION CYFFREDINOL

- 2.1 Pan fo angen, bydd y Brifysgol yn gweithredu o dan ei Gweithdrefnau Addasrwydd i Ymarfer er mwyn:
  - amddiffyn cleifion, defnyddwyr gwasanaeth neu gleientiaid nawr neu yn y dyfodol (h.y. amddiffyn y cyhoedd);
  - dangos prosesau cadarn i amddiffyn y cyhoedd;
  - cydymffurfio â gofynion cyrff proffesiynol.

Wrth ei gymhwyso, mae Gweithdrefn Addasrwydd i Ymarfer y Brifysgol yn amddiffyn y Brifysgol pe bai cyflogwr yn y dyfodol, a/neu'r cyhoedd a/neu gyn-fyfyrwyr yn cwestiynu ein proses a'r broses o wneud penderfyniadau wedi hynny.
- 2.2 Pennir canlyniad unrhyw wrandawriad addasrwydd i ymarfer neu adolygiad ar sail cydbwysedd tebygolrwydd¹, yn ôl cred resymol bod yr honiad yn fwy tebygol o fod yn wir na pheidio, yn seiliedig ar y dystiolaeth a gyflwynwyd. Mae baich y prawf yn penderfynu pwy sy'n gyfrifol am brofi problem. Mewn perthynas â honiadau addasrwydd i ymarfer, y Brifysgol sy'n gyfrifol am faich y prawf.
- 2.3 Mae gan y Brifysgol gyfrifoldeb i ddarparu amgylchedd sy'n ddiogel, yn barchus ac yn oddefgar. Mae hyn yn cynnwys lleoliad y Brifysgol ac unrhyw leoliad ymarfer a ddefnyddir fel rhan o raglen astudio myfyriwr. O ganlyniad, disgwylir bod myfyrwyr, eu cynrychiolwyr ac aelodau staff, yn ymddwyn yn rhesymol, yn broffesiynol ac yn deg tuag at ei gilydd, ac yn parchu'r broses.
- 2.4 Wrth weithredu'r Weithdrefn hon, bydd y Brifysgol yn sicrhau bod myfyrwyr yn cael eu hysbysu o'r achos yn eu herbyn ac yn derbyn cyfle priodol i ymateb i'r achos hwnnw cyn gwneud unrhyw benderfyniad.
- 2.5 Fel rheol ni fydd y Brifysgol yn derbyn honiadau a wneir yn ddienw. Yn ogystal, ni fydd y Brifysgol fel arfer yn ystyried datganiadau tystion, lle mae'r tyst yn mynnu ei fod yn aros yn anhysbys.
- 2.6 Os bydd unrhyw dystion (sy'n fyfyrwyr yn y Brifysgol ac wedi darparu tystiolaeth ynglŷn â'r achos) yn anfodlon â'r ffordd yr ymdriniwyd â'r Weithdrefn, efallai y gallant gyflwyno cwyn gan ddefnyddio'r Weithdrefn Cwynion Myfyrwyr.

---

¹ Mae hyn yn golygu bod yr amgylchiadau yn fwy tebygol na pheidio o fod wedi digwydd. Mae hon yn safon is na 'y tu hwnt i amheuaeth resymol'.

2.7 Mae'r Brifysgol yn cydnabod bod datblygiadau mewn technoleg fodern yn ei gwneud hi'n haws i bobl wneud recordiadau cudd h.y. recordiadau o gyfarfodydd neu sgypysiau a wneir heb ganiatâd y cyfranogwyr. Mae'n debyg y bydd recordio galwadau ffôn yn groes i Ddeddf Rheoleiddio Pwerau Ymchwiliol 2000/Deddf Pwerau Ymchwiliol 2016 (fel y bo'n briodol). Os recordir cyfarfodydd wyneb yn wyneb, mae'n debyg y bydd y deunydd a gesglir yn cael ei ddal yn groes i hawliau Erthygl 8 y cyfranogwr (i fywyd preifat a bywyd teuluol) o dan y Ddeddf Hawliau Dynol a chyfreithiau diogelu data'r DU. Am y rheswm hwn, ni fydd y Brifysgol yn caniatáu i recordiadau cudd gael eu defnyddio mewn achosion addasrwydd i ymarfer, ac eithrio o dan amgylchiadau eithriadol.

Yn ogystal, dim ond at y diben y cafodd ei wneud y dylid defnyddio recordiad ac ni ddylai fod ar gael i drydydd parti heb gydsyniad yr unigolyn y mae'n cyfeirio ato, oni bai bod rheswm cyfreithlon i wneud hynny.

Am y rhesymau hyn, bydd y Brifysgol yn caniatáu defnyddio recordiadau o'r fath mewn achosion addasrwydd i ymarfer, dim ond mewn amgylchiadau eithriadol.

Y ffeithiau a ystyrir yw:

- I ba raddau y mae'r dystiolaeth yn berthnasol i faterion yr achos, gan gynnwys ystyried natur y dystiolaeth ac a oes dystiolaeth arall, gryfach, ar gael.
- I ba raddau y casglwyd y dystiolaeth yn anghyfreithlon neu y bydd defnyddio'r dystiolaeth yn ymyrryd fel arall â hawliau preifatrwydd.
- I ba raddau y gellir dibynnu ar y dystiolaeth o safbwynt technegol o ystyried ei bod hi'n bosibl ffugio deunydd wedi'i recordio.

2.8 Bydd honiad(au) newydd neu ddiwygiedig a wneir, neu sy'n dod i'r amlwg, yn ystod ymchwiliad, yn cael ei gyfleu/eu cyfleu i'r myfyriwr yn ysgrifenedig. Bydd y myfyriwr yn cael cyfle i roi sylwadau ar yr honiad(au) newydd/diwygiedig a bydd hyn yn cael ei ddarparu i'r holl unigolion perthnasol.

2.9 Mae manylion am gyfrifoldebau ar gyfer cyfathrebu ym mhob cam o'r Weithdrefn Addasrwydd i Ymarfer wedi eu cynnwys yn y Cynllun Cyfathrebu.

2.10 Mae rhestr o enghreifftiau **anghyflawn** o gamymddwyn posibl wedi'i chynnwys yn y Cod.

2.11 Mae gan y Cofrestrydd Academaidd (neu'r enwebai) yr awdurdod i gymeradwyo diwygiadau i gyfansoddiad y panel os oes angen.

2.12 Dylid dwyn honiadau cyn gynted ag sy'n rhesymol bosibl ac fel rheol heb fod yn hwyrach na thri mis ar ôl yr achos olaf sy'n arwain at yr honiad. Yr eithriad i'r amserlen arferol o dri mis yw ar gyfer unrhyw achos sy'n ymwneud â honiad o gamymddwyn sydd hefyd yn drosedd (gweler adran 6.13) neu oni bai bod rheswm da pam na ddygwyd yr honiad o gamymddwyn o fewn tri mis.

ADRAN TRI: CYNGOR A CHYMORTH

3.1 Mae'r Brifysgol wedi ymrwmo i ddiogelu lles emosiynol, meddyliol a chorfforol pawb sy'n gysylltiedig â gweithrediad ei Gweithdrefn Addasrwydd i Ymarfer.

- 3.2 Mae'r Uned Gwaith Achos Myfyrwyr yn rhoi arweiniad awdurdodol, ffurfiol ar sut mae'r Weithdrefn Addasrwydd i Ymarfer yn cael ei chymhwysu a'i gweithredu.

Cyngor a chymorth i fyfyrwyr

- 3.3 Cydnabyddir y gall gwneud honiad o gamymddwyn neu fod yn destun honiad o gamymddwyn gael effaith andwyol ar les myfyrwyr. Gellir cael cyngor cyfrinachol a chymorth gan:

Undeb y Myfyrwyr - <http://su.southwales.ac.uk/>

Gwasanaethau Lles y Brifysgol - <http://thewellbeingservice.southwales.ac.uk/>

Y Gaplaniaeth - <http://chaplaincy.southwales.ac.uk/>

- 3.4 Bydd myfyrwyr sy'n cael eu hymchwilio trwy'r Weithdrefn hon, neu fyfyrwyr sydd wedi adrodd am bryder ynghylch cyd-fyfyriwr, yn cael eu cyfeirio at y Ganolfan Gyngor a Gweithdrefn Amgylchiadau Esgusodol y Brifysgol, os oes rheswm dros gredu bod yr achos wedi effeithio ar eu hastudiaethau academaidd.
- 3.5 Gall myfyrwyr gael unigolyn cymorth gyda nhw mewn unrhyw drafodaethau, cyfarfodydd neu wrandawiadau, er enghraifft cynrychiolydd o Undeb y Myfyrwyr, neu ffrind. Rôl yr unigolyn cymorth yw darparu cymorth yn ystod y cyfarfod. Fel rheol, nid cynrychioli'r myfyriwr, neu eirioli ar ei ran na siarad drosto yw ei rôl. Ni all y myfyrwyr anfon unrhyw un arall i'r cyfarfod ar eu rhan oni chytunwyd ar hyn fel addasiad rhesymol oherwydd anabledd. O leiaf 48 awr cyn y cyfarfod, rhaid iddynt roi gwybod i'r Brifysgol beth yw enw a statws yr unigolyn sy'n mynd gyda nhw i'r cyfarfod. Argymhellir yn gryf y dylai'r myfyriwr geisio cymorth gan Undeb y Myfyrwyr neu Gaplaniaeth y Myfyrwyr, gan eu bod yn annibynnol ac yn gyfarwydd â rheoliadau a gweithdrefnau'r Brifysgol.
- 3.6 Mae'r Pennaeth Gwaith Achos Myfyrwyr (neu enwebai) hefyd yn cadw'r hawl i wrthod i unigolyn cymorth fod yn bresennol os penderfynir bod achos o wrthdaro buddiannau yn gysylltiedig â'r unigolyn a enwebwyd; yn yr achos hwn, bydd y myfyriwr yn cael cyfle i enwebu unigolyn cymorth gwahanol.
- 3.7 Mae'r Pennaeth Gwaith Achos Myfyrwyr (neu enwebai), ar y cyd â Deon y Gyfadran/Swyddog Ymchwilio/Cadeirydd y gwrandawriad, yn cadw'r hawl i dderbyn neu wrthod cais i gynrychiolydd cyfreithiol fynychu, yn dibynnu ar b'un a roddir rheswm da, a pha mor gymhleth a difrifol yw'r achos. Rhaid anfon unrhyw geisiadau o'r fath i'r Uned Gwaith Achos Myfyrwyr. Os caiff cais o'r fath ei gymeradwyo, mae'r Brifysgol yn cadw'r hawl i gael cynrychiolydd cyfreithiol yn bresennol hefyd. Bydd cynrychiolwyr cyfreithiol yn cael eu hysbysu'n glir am natur y trafodion, h.y. nad ydynt yn broses gyfreithiol ac na fyddant yn cael eu cynnal yn y modd hwnnw.

Ffactorau lliniarol

- 3.8 Bydd y Brifysgol yn ystyried ffactorau lliniarol wrth benderfynu ar gosb mewn perthynas â honiadau a ategwyd ynglŷn ag addasrwydd myfyriwr i ymarfer.
- 3.9 Dylai'r myfyriwr hysbysu'r Uned Gwaith Achos Myfyrwyr cyn gynted ag y bo modd am unrhyw ffactorau lliniarol y maent am eu hystyried. Lle y bo'n briodol, bydd angen i fyfyrwyr dystiolaethu unrhyw ffactorau lliniarol y maent yn dymuno dibynnu arnynt.

- 3.10 Mae enghreifftiau o ffactorau lliniarol y gall y Brifysgol eu hystyried yn cynnwys (ond nid ydynt wedi eu cyfyngu iddynt):
- cyfaddef i weithredoedd, a dangos edifeirwch diffuant amdanynt;
  - pan gaiff gweithred ei chyflawni heb roi ystyriaeth ddigonol i'r effaith/canlyniadau, yn hytrach nag yn faleisus;
  - effaith afiechyd;
  - amgylchiadau personol eithafol.
- 3.11 Mewn rhai achosion, gall y Brifysgol benderfynu gohirio'r Weithdrefn hon, hyd nes ceir cyngor pellach, neu gall gyfeirio myfyriwr at y Rheoliadau Addaswydd i Astudio.

Cyngor a chymorth i staff

- 3.12 Cydnabyddir y gall ymdrin â materion addaswydd i ymarfer roi staff o dan bwysau. Mae'r Brifysgol yn cynnig Cynllun Cymorth i Staff, y gellir cael manylion amdano ar y wefan Adnoddau Dynol. Yn ogystal, mae gan y Gaplaniaeth gryn brofiad o ymdrin â materion sensitif ac mae ar gael i gynnig cyngor a chymorth cyfrinachol ffurfiol ac anffurfiol.

ADRAN PEDWAR: SAFONAU PROFFESIYNOL

Camymddwyn proffesiynol

- 4.1 Mae'r Cod yn cynnwys enghreifftiau **anghyflawn** o ymddygiad, a allai olygu camymddwyn proffesiynol, ac felly sbarduno ymchwiliad i addaswydd myfyriwr i ymarfer. Mae'r rhain yn berthnasol i bob agwedd ar fywyd proffesiynol a phersonol myfyriwr, gan gynnwys gweithgarwch ar-lein a rhwydweithio cymdeithasol.

Anaddaswydd proffesiynol

- 4.2 Gall anaddaswydd proffesiynol gael ei ddangos mewn sawl ffordd. Dyma rai enghreifftiau cyffredin:
- a) Agwedd neu ymddygiad amhriodol cyson a all gael ei amlygu gan y canlynol:
- methiant i dderbyn a dilyn cyngor gan y Brifysgol neu leoliad/ darparwr dysgu ymarfer;
  - methiant i ddilyn y gweithdrefnau/arferion a argymhellir, a all roi pobl eraill fel cleientiaid, myfyriwyr neu staff mewn perygl o gael niwed;
  - diffyg cymhelliant neu ddiddordeb parhaus a/neu beidio â chymryd rhan mewn gweithgareddau dysgu (e.e. dysgu ymarfer/lleoliadau, cyflwyniadau, sesiynau academiaidd wedi'u hamserlennu, tiwtorialau academiaidd neu fugeiliol, sesiynau sgiliau clinigol, gofal uniongyrchol i gleientiaid);
  - methiant i fynyachu dosbarthiadau, dysgu ymarfer/lleoliad neu apwyntiad perthnasol arall;
  - ymroddiad gwael a methiant i gyflwyno gwaith;
  - methu'n gyson â dangos y cymhwysedd/hyfedredd proffesiynol angenrheidiol.
- b) Ymddygiad amhroffesiynol a all gael ei amlygu gan y canlynol:
- camddefnyddio'r rhyngwyd a gwefannau rhwydweithio cymdeithasol;
  - methiant i gadw ffiniau proffesiynol neu rywiol priodol;

- torri cyfrinachedd;
- gwahaniaethu anghyfreithlon;
- anghwrteisi cyson tuag at gydweithwyr neu bobl eraill;
- ymddygiad anghymdeithasol sy'n cael effaith andwyol ar weithrediad priodol y cyd-destun ymarfer proffesiynol.
- anonestrwydd.

Pryderon iechyd

- 4.3 Mae'r Brifysgol yn cydnabod y gall fod gan fyfyrwyr gyflyrau iechyd, neu y gallant ddatblygu, cyflyrau iechyd, a all effeithio ar eu haddasrwydd i ymarfer. Yn y rhan fwyaf o achosion, ni fydd cyflyrau iechyd (gan gynnwys anableddau) yn codi pryderon mewn perthynas ag addasrwydd myfyriwr i ymarfer. Prif nod arferion a gweithdrefnau cynhwysol y Brifysgol yw bodloni anghenion myfyrrwyr ag anableddau; gall addasiadau pellach gael eu gwneud hefyd i sicrhau nad yw myfyrrwyr yn cael eu rhoi dan anfantais oherwydd cyflwr iechyd/anabledd, gan gymryd i ystyriaeth unrhyw faterion iechyd a diogelwch. Hefyd, gellir gofyn i fyfyrwyr addasu eu harferion i sicrhau eu bod yn gallu astudio a gweithio'n ddiogel ac effeithiol.
- 4.4 Yn anffodus, mae'n bosibl y bydd amgylchiadau pan amherir ar addasrwydd myfyriwr i ymarfer ac nad oes modd darparu addasiadau rhesymol oherwydd cyfyngiadau iechyd a diogelwch a chyfyngiadau eraill. Gall hyn ei gwneud yn amhosibl i fyfyriwr raddio gyda dyfarniad sydd wedi'i gymeradwyo/ei achredu'n broffesiynol, gan ei atal rhag ymgymryd â hyfforddiant pellach, cofrestru neu gael anodiad/cofrestriad pellach gyda'r corff proffesiynol perthnasol.
- 4.5 Bydd y Brifysgol yn ystyried pa dystiolaeth, os o gwbl, sydd ei hangen ar y myfyriwr fel y gall asesu eu haddasrwydd i ymarfer yn briodol a'u cefnogi yn eu hastudiaethau. Gallai hyn gynnwys tystiolaeth feddygol a/neu atgyfeiriad iechyd galwedigaethol. Bydd y Brifysgol yn cefnogi myfyrrwyr i gael y dystiolaeth hon, er enghraifft, trwy eu cyfeirio at yr arbenigwr priodol a thalu am yr adroddiad lle mae hyn yn gymesur. Rhaid i'r dystiolaeth a ddarperir gan yr arbenigwr priodol adlewyrchu ffitrwydd y myfyriwr i ymarfer yn ddiogel.

Cyngori myfyrrwyr ar safonau proffesiynol

- 4.6 Rhaid i bob cyfadran sicrhau bod ei myfyrrwyr yn ymwybodol o'r safonau proffesiynol perthnasol a dylai feddu ar ei threfniadau mewnol ei hun i fonitro a sicrhau addasrwydd ei myfyrrwyr i ymarfer.
- 4.7 Bydd y trefniadau hyn yn cynnwys:
- darparu contract i fyfyriwr sy'n cynnwys cyfeiriad at addasrwydd i ymarfer;
  - darparu cyngor i fyfyrwyr ynghylch safonau ymddygiad proffesiynol, e.e. fel y'u disgrifir mewn llawlyfrau i fyfyrwyr a/neu ganllawiau cyrff proffesiynol priodol;
  - darparu sesiynau sefydlu priodol ar ymddygiad proffesiynol ac addasrwydd i ymarfer a beth y mae'r rhain yn ei olygu;
  - darparu manylion am ofynion y corff proffesiynol perthnasol i fyfyrwyr, gan gynnwys y gofynion sy'n ymwneud â chymhwyster y myfyriwr i gofrestru a rhwymedigaeth deon y gyfadran o ran datgan bod y myfyriwr yn addas i ymarfer;
  - darparu copi o'r Weithdrefn Addasrwydd i Ymarfer a'r Weithdrefn Ymddygiad Myfyrrwyr;
  - proses ar gyfer nodi achosion honedig o anaddasrwydd i ymarfer, ar gyfer cyflawni gofynion y Weithdrefn hon ac unrhyw ofynion ychwanegol sydd gan

ysgolion mewn perthynas â'r maes pwnc.

ADRAN PUMP: LEFEL 1 – CAM RHAGARWEINIOL

Proses ac egwyddorion cyffredinol

- 5.1 Rhaid i unrhyw faterion sy'n destun pryder mewn perthynas ag ymddygiad proffesiynol myfyriwr, ei addasrwydd proffesiynol, ac/neu ei iechyd, gael eu codi gyda'r Arweinydd Cwrs priodol, a fydd yn trafod y mater gyda Phennaeth yr Ysgol/Dirprwy Bennaeth yr Ysgol/y Rheolwr Pwnc Academaidd.
- 5.2 Wrth ystyried p'un a all fod sail i'r pryderon a godwyd, bydd Arweinydd y Cwrs/Dirprwy Bennaeth yr Ysgol/y Rheolwr Pwnc Academaidd fel rheol yn cwrdd â'r myfyriwr.
- 5.3 Pan ystyrir y gallai fod sail i'r pryderon a godwyd, bydd Arweinydd y Cwrs/Pennaeth yr Ysgol/Dirprwy Bennaeth yr Ysgol/y Rheolwr Pwnc Academaidd yn llenwi Ffurflen Achos o Bryder/Addasrwydd i Ymarfer ac yn ei chyflwyno i'r Uned Gwaith Achos Myfyrwyr gydag unrhyw dystiolaeth ategol briodol.
- 5.4 Bydd yr Uned Gwaith Achos Myfyrwyr yn ysgrifennu at y myfyriwr i'w hysbysu bod yr achos wedi cael ei gyfeirio.

Achos o Bryder

- 5.5 Mae'r Brifysgol wedi sefydlu Bwrdd Achos o Bryder y bydd aelodau Panel Achos o Bryder yn cael eu dewis o'i blith.
- 5.6 Bydd y Bwrdd Achos o Bryder yn cynnwys aelodau staff sydd â phrofiad o gynnig cyrsiau sy'n cael eu llywodraethu gan y Weithdrefn Addasrwydd i Ymarfer, fel a ganlyn:
  - deuddeg aelod o'r Gyfadran Gwyddorau Bywyd ac Addysg;
  - dau aelod o'r Gyfadran Busnes a Chymdeithas;
  - dau aelod o'r Gyfadran Cyfrifiadura, Peirianeg a Gwyddoniaeth.

Y Panel Achos o Bryder

- 5.7 Grŵp ar lefel y Brifysgol sy'n ystyried honiadau bod safonau neu ymddygiad proffesiynol wedi'u torri ar lefel 1 y Weithdrefn hon yw'r Panel Achos o Bryder.

Aelodaeth y Panel Achos o Bryder

- 5.8 Bydd aelodau'r Panel Achos o Bryder fel a ganlyn:
  - Cadeirydd ar lefel Rheolwr Academaidd neu'n uwch o broffesiwn sydd â chwrs sy'n cael eu lywodraethu gan Weithdrefn Addasrwydd i Ymarfer;
  - cynrychiolwyr o ddau o leiaf o'r proffesiynau y mae ganddynt gwrs sy'n cael eu llywodraethu gan y Weithdrefn Addasrwydd i Ymarfer;
  - enwebai'r Pennaeth Gwaith Achos Myfyrwyr (Ysgrifennydd).

Gall y Panel hefyd wahodd cynrychiolydd o'r bartneriaeth sy'n darparu'r ymarfer i fod yn bresennol mewn rôl ymgynghorol (os yw'n briodol).

Swyddogaethau'r Panel Achos o Bryder

5.9 Swyddogaethau'r Panel Achos o Bryder yw:

- a) Rhannu arbenigedd a lledaenu arfer da.
- b) Ystyried achosion myfyrwyr, sydd wedi ymrestru ar gwrs sy'n arwain yn uniongyrchol at gymhwyster proffesiynol neu gael anodiad/cofrestrriad pellach sy'n rhoi'r hawl i ymarfer proffesiwn penodol, a gyfeirir at y Panel ar un o'r seiliau canlynol:
  - unrhyw ymddygiad a all godi amheuaeth ynghylch addasrwydd myfyriwr i gael ei dderbyn i'r proffesiwn hwnnw ac ymarfer, gan gynnwys camymddwyn academiaidd; neu
  - unrhyw broblem iechyd a all godi amheuaeth ynghylch addasrwydd myfyriwr i gael ei dderbyn i'r proffesiwn hwnnw neu gael anodiad/cofrestrriad pellach ac ymarfer yn y proffesiwn hwnnw.
- c) Ystyried gwahardd myfyrwyr o leoliad neu faes dysgu ymarfer (gweler hefyd adrannau 6.4 - 6.9 'Tynnu myfyriwr yn ôl o leoliad').
- ch) Monitro cynlluniau gweithredu sy'n cael eu rhoi ar waith gan y Panel Achos Pryder neu aelodau eraill o staff y gyfadran, naill ai heb ymchwiliad neu o ganlyniad i adroddiad Swyddog Ymchwilio.
- d) Sefydlu, cyhyd ag y bo modd, ffeithiau'r achos, penderfynu a oes achos ac a oes angen cynnal ymchwiliad llawn er mwyn penderfynu a oes achos i'w gyfeirio at y Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer.

5.10 Ar ôl ystyried yr achos gall y Panel:

- a) Penderfynu nad oes unrhyw achos i'w ateb.
- b) Cyfeirio'r achos at aelodau staff priodol eraill o'r gyfadran, e.e. Tiwtor Personol/Arweinydd y Cwrs/Pennaeth yr Ysgol/Dirprwy Bennaeth yr Ysgol.
- c) Argymhell bod cynllun gweithredu yn cael ei lunio ar gyfer y myfyriwr.
- ch) Argymhell bod Pennaeth yr Ysgol (neu enwebai) yn rhoi rhybudd llafar neu ysgrifenedig anffurfiol. Ni fydd y rhybudd yn cael ei nodi ar gofnod y myfyriwr.
- d) Cyfeirio'r achos ar gyfer ymchwiliad llawn, ac ar sail hwn gwneud penderfyniad ynghylch y camau mwyaf priodol i'w cymryd, h.y. cyfeirio at wrandawriad Addasrwydd i Ymarfer neu gyfeirio'n ôl at y Panel Achos o Bryder, a fydd wedyn yn penderfynu ar ganlyniad fel y manylir o dan a) i ch) uchod.
- dd) Cyfeirio'r achos yn uniongyrchol i wrandawriad Addasrwydd i Ymarfer pan wneir canfyddiad bod y Myfyriwr wedi'i ddedfrydu gan lys troseddol mewn perthynas â'r un ffeithiau, ystyrir cosb y llys wrth benderfynu ar unrhyw gosb o dan reoliadau'r Brifysgol. Ni fydd angen ymchwilio ymhellach gan y Brifysgol, gan y cymerir yr euogfarn/rhybudd fel tystiolaeth bod yr ymddygiad wedi digwydd.

Yn ogystal ag a) i d) uchod, gall y Panel Achos o Bryder argymhell bod y myfyriwr yn cael ei atal o'i leoliad neu faes ymarfer dysgu. Dylid darllen hwn ar y cyd â 5.9 (c) uchod.

Pan ddaw gwybodaeth bellach i'r amlwg yn ystod y weithdrefn Achos o Bryder a bod mater diogelu mewn perthynas â'r myfyriwr sy'n mynychu dosbarthiadau, cyfeirir hwn at y Panel Asesu Risg i'w ystyried.

Hysbysir tîm y cwrs am y canlyniad.

Y weithdrefn

- 5.11 Bydd y Panel Achos o Bryder fel rheol yn ymgynnull bob mis.
- 5.12 Bydd y canlynol yn cael eu rhoi i'r myfyriwr:
  - manylion am y pryder a godwyd;
  - gwybodaeth am ddiben y Panel Achos o Bryder a'i gylch gorchwyl;
  - dyddiad cyfarfod y Panel Achos o Bryder.
- 5.13 Ni ofynnir i'r myfyriwr fynychu cyfarfod y Panel Achos o Bryder ond rhoddir cyfle iddynt ddarparu datganiad ysgrifenedig i'w ystyried gan y Panel.
- 5.14 Bydd canlyniad y Panel Achos o Bryder yn cael ei roi i'r myfyriwr yn ysgrifenedig o fewn 5 diwrnod gwaith i'r cyfarfod. Os bydd angen rhagor o wybodaeth ar y Panel er mwyn gwneud penderfyniad, bydd y myfyriwr yn cael gwybod am unrhyw oedi.
- 5.15 Mae'n bosibl y bydd myfyryrwr nad ydynt yn ymateb i'r mesurau a osodir gan y Panel Achos o Bryder yn cael eu cyfeirio at y Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer a all benderfynu ar gosb lymach.
- 5.16 Ni fydd cyfle i wneud cais am adolygiad o benderfyniad y Panel Achos o Bryder.

ADRAN CHWECH: LEFEL 2 – CAM FFURFIOL

Adrodd am achosion o natur ddifrifol

- 6.1 Gall pryderon o natur ddifrifol naill ai gael eu cyfeirio gan y Panel Achos o Bryder neu'u hadrodd yn uniongyrchol i'r Uned Gwaith Achos Myfyryrwr gan ddefnyddio'r Ffurflen Addasrwydd i Ymarfer. Dylid darparu tystiolaeth, lle bo modd, i gefnogi unrhyw honiadau, a dylid cyflwyno hyn mewn modd amserol.
- 6.2 Pan gaiff cyfeiriad ei wneud yn uniongyrchol i'r Uned Gwaith Achos Myfyryrwr, bydd y Pennaeth Gwaith Achos Myfyryrwr (neu enwebai), trwy ymgynghori â Chadeirydd y Panel Achos o Bryder, yn ystyried natur yr honiadau, a pha mor ddifrifol ydynt, gyda'r bwriad o benderfynu p'un a ddylid cynnal ymchwiliad neu p'un a ddylid ymdrin â'r mater o dan lefel 1 y Weithdrefn hon.
- 6.3 Pan gaiff honiad ei wneud yn erbyn grŵp o fyfyrwyr, gellir ymdrin â hyn mewn un gwrandawriad. Os felly, bydd pob myfyriwr yn cael cyfle i gyflwyno achos ysgrifenedig, a chyflwyno ei achos yn unigol yn y gwrandawriad. Bydd pob myfyriwr yn cael copi o'r dystiolaeth i'w hystyried. Ystyrir amgylchiadau penodol pob myfyriwr wrth wneud penderfyniadau.

Cymryd camau rhagofalus at ddibenion ymchwiliad

Tynnu myfyriwr yn ôl o leoliad

- 6.4 Gall darparwr lleoliad dynnu myfyriwr yn ôl o leoliad neu o faes dysgu ymarfer, o dan ei weithdrefnau ei hun, a/neu gall geisio cyngor y Brifysgol ynghylch tynnu'n ôl, os yw'n honni nad yw'r myfyriwr yn addas i ymarfer².
- 6.5 Fel rheol, dylid rhoi gwybod ar unwaith i Arweinydd y Cwrs (neu enwebai) am achos o dynnu'n ôl ond os bydd amgylchiadau'n gwneud hyn yn amhosibl, rhaid rhoi gwybod i Arweinydd y Cwrs (neu enwebai) o fewn 2 ddiwrnod gwaith. Bydd yr Arweinydd Cwrs yn adrodd am y tynnu'n ôl i'r Panel Achos o Bryder.
- 6.6 Gall Arweinydd y Cwrs hefyd beri i fyfyriwr gael ei dynnu'n ôl o leoliad neu faes dysgu ymarfer. Bydd y Panel Achos o Bryder yn ystyried y tynnu'n ôl ac yn cadarnhau'r canlyniad i'r myfyriwr.
- 6.7 Cyflwynir yr achos i'r Panel Achos o Bryder a all benderfynu:
- a) Gall y myfyriwr barhau ag elfen a addysgir eu hastudiaethau, hyd nes y ceir canlyniad ymchwiliad mewnol y darparwr lleoliad/Prifysgol.
  - b) Mae'r achos yn erbyn y myfyriwr yn ddigon difrifol i gyfiawnhau gweithredu rhagofalus, ac os felly dylid dilyn y Weithdrefn Asesu Risg (gweler adrannau 6.10 i 6.12).
- 6.8 Os bydd y myfyriwr ar deitheb Haen 4, rhaid i Arweinydd y Cwrs (neu enwebai) roi gwybod i'r Pennaeth Cydymffurfio, a fydd yn rhoi gwybod i Deithebau a Mewnfudo'r DU (UKVI) am y newid mewn amgylchiadau.
- 6.9 Pan fydd y Panel Achos o Bryder yn penderfynu y dylid cyfeirio achos i'r Brifysgol ymchwilio iddo ymhellach, dilynr y Weithdrefn hon.

Camau rhagofalus

- 6.10 Gellir cynnull Panel Asesu Risg i wneud argymhellion yng nghyd-destun diogelu'r³ myfyriwr ei hun, yr unigolyn sy'n dwyn yr honiad, aelodau eraill o gymuned y Brifysgol neu enw da'r Brifysgol.
- 6.11 Gall Panel Asesu Risg, neu mewn rhai achosion, oherwydd natur frys neu sensitif y mater, Ysgrifennydd y Brifysgol (neu enwebai), gymeradwyo cam rhagofalus hyd nes y cynhelir gwrandawriad a daethpwyd i gasgliad.
- 6.12 Gellir cael rhagor o wybodaeth am y broses yn y Gweithdrefnau Asesu Risg.

Troseddau

- 6.13 Pan fydd mater addasrwydd i ymarfer hefyd yn drosedd, dilynr adrannau 6.7 i 6.10 y Weithdrefn Ymddygiad Myfyrywr lle bo hynny'n berthnasol.

---

² Gweler hefyd y Llawlyfr Partneriaethau <https://academicregistry.south.wales.ac.uk/qae/>

³ Defnyddir y term diogelu yma i gyfeirio at amddiffyn iechyd, llesiant a hawliau unigolion.

6.14 Gellir ystyried trosedd gyrru o dan y Weithdrefn Addasrwydd i Ymarfer. Wrth ystyried a yw trosedd gyrru yn codi amheuaeth ynghylch addasrwydd i ymarfer myfyriwr, rhoddir ystyriaeth i'r canlynol:

- natur y drosedd
- a gyflawnwyd y drosedd wrth ymgymryd â dyletswyddau proffesiynol;
- a gyflawnwyd yr un drosedd o'r blaen;
- a oes amgylchiadau eraill yn gysylltiedig â'r drosedd.

Ymchwiliadau i achosion addasrwydd i ymarfer

6.15 Bydd Swyddog Ymchwilio yn cael ei benodi gan Ddeon y Gyfadran berthnasol (neu enwebai). Bydd y Swyddog Ymchwilio yn dod o'r tu allan i'r ysgol lle mae'r myfyriwr yn astudio ac ni fydd ganddo/ganddi unrhyw wybodaeth flaenorol am yr achos.

6.16 Bydd y myfyriwr yn cael gwybod yn ysgrifenedig am natur yr honiadau a pha mor ddifrifol ydynt, ei fod yn destun ymchwiliad, ac yn nodi'r Swyddog Ymchwilio a fydd yn ymchwilio i'r achos yn ei erbyn.

6.17 Bydd y Swyddog Ymchwilio yn cynnal ymchwiliad i'r honiadau o fewn 30 diwrnod gwaith ar ôl cyfeirio'r achos. Gall y cyfnod hwn gael ei estyn, drwy ddod i gytundeb â'r myfyriwr sy'n wynebu'r honiadau neu, o dan amgylchiadau eithriadol, gan y Brifysgol.

6.18 Bydd unrhyw gyfarfodydd gyda'r myfyriwr yn cael eu cynnal ar ei gampws, oni bai fod hyn yn amhriodol, oherwydd natur yr honiadau. Gall y myfyriwr fynychu unrhyw gyfarfodydd trwy ddulliau electronig, e.e., trwy fideo-gynadledda; rhaid hysbysu'r Uned Gwaith Achos Myfyriwr yn ysgrifenedig 5 diwrnod gwaith fan bellaf cyn y cyfarfod, fel y gellir gwneud y trefniadau perthnasol. Bydd yr Uned Gwaith Achos Myfyriwr yn gohebu â'r myfyriwr o ran unrhyw oedi yn y broses.

6.19 Fel rhan o'r ymchwiliad, gall fod yn ofynnol i'r myfyriwr gytuno y dylai'r Swyddog Ymchwilio ofyn am adroddiad meddygol mewn perthynas â'i gyflwr meddygol. Bydd yn ofynnol hefyd i'r myfyriwr gytuno bod unrhyw adroddiad o'r fath yn cael ei ddatgelu i'r graddau sy'n angenrheidiol i gynnal yr ymchwiliad ac unrhyw achos dilynol yn gywir. Gall y gofyniad hwn ymestyn i adroddiadau eraill, gan gynnwys adroddiadau gan weithwyr cymdeithasol, swyddogion prawf a'r heddlu. Bydd y Brifysgol yn talu costau unrhyw adroddiadau o'r fath.

6.20 Bydd y Swyddog Ymchwilio yn paratoi adroddiad ar yr ymchwiliad, a bydd penderfyniad yn cael ei wneud ynglŷn â ph'un a ddylid ystyried y mater o dan lefel 1 y Weithdrefn hon, neu ei gyfeirio i wrandawriad y Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer.

6.21 Os bydd ymchwiliad yn dangos bod angen cyrchu'r Rheoliadau Addasrwydd i Ymarfer, mae'n bosibl y bydd angen addasu natur a hyd yr ymchwiliad yn ei ffurf arferol, neu ohirio'r ymchwiliad tra'n disgwyl canlyniad yr ymchwiliadau o dan y Rheoliadau Addasrwydd i Astudio.

6.22 Ar ôl cwblhau'r ymchwiliad, bydd adroddiad y Swyddog Ymchwilio yn cael ei gyflwyno i Ddeon y Gyfadran (neu enwebai). Bydd Deon y Gyfadran (neu enwebai) yn cysylltu ag Ysgrifennydd y Brifysgol/Pennaeth Gwaith Achos Myfyriwr (neu enwebai), yn ôl yr angen. Bydd penderfyniad yn cael ei wneud ynghylch a oes achos i'w ateb, ac os felly, p'un a ddylid cyfeirio'r achos i lefel 1 y Weithdrefn hon neu ei gyfeirio i wrandawriad y Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer.

Y Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer

Amserlenni

- 6.23 Caiff gwrandawriad y Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer ei gynnal o fewn 20 diwrnod gwaith ar ôl i adroddiad y Swyddog Ymchwilio gael ei gyflwyno i'r Uned Gwaith Achos Myfyrwyr. Gall y cyfnod hwn gael ei estyn drwy gytundeb â'r myfyriwr sy'n wynebu'r honiadau neu, o dan amgylchiadau eithriadol, gan y Brifysgol.

Aelodaeth y Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer

- 6.24 Bydd aelodau'r Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer fel a ganlyn:

- un uwch aelod staff ar lefel Pennaeth Ysgol neu uwch gyda phrofiad o addasrwydd i ymarfer (Cadeirydd);
- un aelod wedi'i ddewis o blith staff academiaidd ysgolion y gyfadran sydd â gofynion addasrwydd i ymarfer ac sy'n meddu ar y cofrestriad proffesiynol angenrheidiol i fodloni safonau corff proffesiynol;
- Llywydd Undeb y Myfyrwyr (neu enwebai)⁴.

Bydd Ysgrifennydd, nad yw'n aelod a fydd yn bresennol trwy gydol y trafodion, yn gwasanaethu'r Pwyllgor. Pennaeth Gwaith Achos Myfyrwyr (neu enwebai) fydd yr Ysgrifennydd.

Ni fydd aelodau'r Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer wedi cael unrhyw gysylltiad blaenorol â'r achos na'r myfyriwr. Ni fydd cynrychiolydd Undeb y Myfyrwyr wedi cefnogi'r myfyriwr yn flaenorol yn ystod yr achos.

Rhoddir gwybod i'r myfyriwr am gyfansoddiad y Pwyllgor cyn i'r ddogfennaeth gael ei chylchredeg a rhoddir cyfle iddynt godi unrhyw bryderon mewn perthynas ag aelodaeth, er enghraifft os oes ganddynt sail i ystyried y gallai aelod fod yn rhagfarnlyd.

Mewn amgylchiadau lle mae pob aelod o'r Pwyllgor wedi arfer ei bleidlais ystyriol a'i bod yn gyfartal, bydd gan y Cadeirydd y bleidlais fwrw.

Swyddogaethau'r Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer

- 6.25 Swyddogaethau'r Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer yw:

- a) Ystyried achosion myfyrwyr, sydd wedi ymrestru ar gwrs sy'n arwain yn uniongyrchol at gymhwyster proffesiynol neu anodiad/cofrestriad pellach sy'n rhoi'r hawl i ymarfer proffesiwn penodol, a gyfeirir at y panel ar un o'r seiliau canlynol:
- unrhyw ymddygiad a all godi amheuaeth ynghylch addasrwydd myfyriwr i gael ei dderbyn i'r proffesiwn hwnnw a'i ymarfer, gan gynnwys ymddygiad academiaidd, neu
  - unrhyw broblem iechyd a all godi amheuaeth ynghylch addasrwydd myfyriwr i gael ei dderbyn i'r proffesiwn hwnnw a'i ymarfer neu i gael anodiad/cofrestriad pellach.

---

⁴ Bydd cynrychiolydd Undeb y Myfyrwyr yn annibynnol ac ni fydd ganddo/ganddi wybodaeth flaenorol am eich achos

- b) Clywed apeliadau gan fyfyrwyr y gwrthodwyd cadarnhau eu datganiad o gymeriad da a/neu iechyd da neu gyffelyb.
- c) Ystyried adroddiadau gan Swyddogion Ymchwilio.
- ch) Sefydlu, cyhyd ag y bo modd, ffeithiau'r achos.

Canlyniadau posibl

6.26 Ar ôl ystyried yr achos gall y Pwyllgor:

Penderfynu nad oes achos i'w ateb.

- a) Caniatáu i'r myfyriwr barhau ar y cwrs o dan oruchwyliaeth agos a/neu amodau penodedig.
- b) Rhoi rhybudd ysgrifenedig ffurfiol. Cedwir y rhybudd ysgrifenedig ffurfiol ar ffeil y myfyriwr am gyfnod penodedig a gellir tynnu sylw ato mewn unrhyw eirdaon a ddarperir.
- ch) Rhoi rhybudd ysgrifenedig terfynol. Cedwir y rhybudd ysgrifenedig terfynol ar ffeil y myfyriwr am gyfnod penodedig a gellir tynnu sylw ato mewn unrhyw eirdaon a ddarperir.
- c) Gwahardd astudiaethau'r myfyriwr am gyfnod penodedig.
- dd) Mynnu bod astudiaethau myfyriwr ar gwrs sy'n arwain at gymhwyster proffesiynol neu anodiad/cofrestrriad pellach yn cael eu terfynu ond bod y myfyriwr yn gallu:
  - trosglwyddo ei gredyd i gwrs arall, ar yr amod ei fod yn bodloni unrhyw feini prawf derbyn penodedig a bod arweinydd y cwrs dan sylw, mewn cysylltiad â chynrychiolydd y gyfadran, wedi ymgymryd â'r ymarfer mapio priodol. Bydd y myfyriwr yn cael cymorth y gyfadran yn ystod y broses hon;
  - gwneud cais fel ymgeisydd newydd i gael ei dderbyn ar gwrs arall drwy'r gweithdrefnau arferol.

Ni fydd y myfyriwr yn gallu trosglwyddo ei gredyd i rai cyrsiau, gan gynnwys y rheiny sy'n arwain at gymhwyster proffesiynol sy'n dod o fewn y Weithdrefn Addasrwydd i Ymarfer. Mae hyn hefyd yn cynnwys cyrsiau sy'n arwain at anodiad/cofrestrriad pellach. Bydd penderfyniad y Pwyllgor yn cael ei gyfleu i'r staff y mae angen y wybodaeth arnynt i wneud penderfyniad ar drosglwyddo/derbyn.

- e) Mynnu bod astudiaethau'r myfyriwr ar y cwrs yn cael eu terfynu ac y dylai ei gofrestrriad fel myfyriwr ddod i ben.
- 6.27 Os bydd y Pwyllgor yn penderfynu gwahardd neu derfynu astudiaethau myfyriwr rhyngwladol ar deitheb Haen 4, rhaid rhoi gwybod ar unwaith i'r Pennaeth Cydymffurfio gan fod y cosbau hyn yn berthnasol i'r rheoliadau teitheb Haen 4.
- 6.28 Os caniateir i fyfyrwr aros ar gwrs o dan amodau penodedig (gweler 6.26 b)) bydd y Panel Achos o Bryder yn monitro ei gynnydd ac yn hysbysu Ysgrifennydd y Pwyllgor am unrhyw fethiant i fodloni'r amodau ac, yn achos myfyrwyr rhyngwladol ar deitheb Haen 4, bydd yn hysbysu'r Pennaeth Cydymffurfio.

- 6.29 Dim ond ar ôl i'r cyfnod cais am adolygiad ddod i ben y dylai cosbau, heblaw am wahardd a diarddel, gael eu gosod.
- 6.30 Os bydd myfyriwr yn cyflawni trosedd gyffelyb eto, neu'n methu cydymffurfio â chosb a osodwyd gan y Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer, gall arwain at gosb lymach.

Gwaith papur y mae ei angen ar gyfer gwrandawiaidau

- 6.31 Pan gyfeirir myfyriwr at wrandawriad Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer, gofynnir am y wybodaeth ganlynol:
- datganiad personol y myfyriwr;
  - adroddiad y Swyddog Ymchwilio, cofnodion cyfarfodydd a'r dystiolaeth a gasglwyd;
  - unrhyw sylwadau ysgrifenedig ychwanegol ar ymddygiad a/neu iechyd y myfyriwr, gan esbonio pam mae pryder ynghylch addasrwydd y myfyriwr i ymarfer;
  - gwybodaeth ffeithiol am gynnydd proffesiynol y myfyriwr ar y cwrs;
  - y Weithdrefn Addasrwydd i Ymarfer;
  - cod ymddygiad neu ddogfen gyfatebol y corff proffesiynol perthnasol;
  - unrhyw ddogfennaeth berthnasol arall.
- 6.32 Anfonir yr holl ddogfennaeth at Ysgrifennydd gwrandawriad y Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer.
- 6.33 Bydd yr Ysgrifennydd yn anfon copi o'r holl ddogfennaeth a gafwyd at y myfyriwr ac yn rhoi gwybod i'r ddwy ochr am ddyddiad y gwrandawriad cyn gynted â phosibl ac o leiaf 10 diwrnod gwaith cyn y gwrandawriad beth bynnag.
- 6.34 Gwahoddir y myfyriwr i gyflwyno'i achos yn ysgrifenedig cyn y gwrandawriad; dylai'r datganiad hwn roi manylion am unrhyw ffactorau lliniarol y mae'r myfyriwr yn dymuno i'r Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer eu hystyried. Dylid amgáu copïau o unrhyw ddogfennaeth berthnasol, gan gynnwys tystlythyrau gan dystion. Dylid anfon y rhain at yr Ysgrifennydd o leiaf 5 diwrnod gwaith cyn y gwrandawriad.
- 6.35 Cyfrifoldeb y myfyriwr yw darparu unrhyw ddeunydd ysgrifenedig i gefnogi ei achos. Bydd deunydd ysgrifenedig a gyflwynir gan y myfyriwr yn cael ei ddosbarthu gan yr Ysgrifennydd o leiaf 3 diwrnod gwaith cyn y gwrandawriad.
- 6.36 Yn dibynnu ar amgylchiadau'r achos a natur yr honiadau, a lle mae Cadeirydd y Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer yn ei ystyried yn briodol, gellir gwahodd unrhyw barti y mae gweithredoedd honedig y myfyriwr yn effeithio arno i gyflwyno Datganiad Effaith.

Os yw'r myfyriwr yn derbyn cyfrifoldeb, gellir darparu'r Datganiad Effaith i, a'i drafod gyda nhw cyn cytuno ar y canlyniad a'r gosb.

Os yw'r myfyriwr yn gwadu cyfrifoldeb, adolygir y Datganiad Effaith gan y Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer dim ond os yw'r honiad yn cael ei gadarnhau, a chyn i gosb gael ei phenderfynu, i gynorthwyo'r Pwyllgor i benderfynu ar gosb briodol.

- 6.37 Ni fydd y Pwyllgor Disgyblu yn derbyn deunydd ysgrifenedig nad yw hefyd wedi bod ar gael i'r myfyriwr cyn gwneud ei benderfyniad.
- 6.38 Bydd unrhyw ohebiaeth ysgrifenedig yn cael ei hanfon i gyfrif e-bost personol y myfyriwr, a'i gyfeiriad e-bost Prifysgol. Yn ogystal, gellir anfon hysbysiad trwy'r dull

postio mwyaf priodol, i'r cyfeiriad post diwethaf a gofnodwyd ganddo. Ystyrir y bydd hyn yn ddigonol ac yn llwyr gyflawni dyletswydd y Brifysgol i hysbysu'r myfyriwr.

Presenoldeb mewn gwrandawiaidau

- 6.39 Rhoddir dyddiad i'r myfyriwr ar gyfer y gwrandawiad. Os bydd y myfyriwr yn gofyn am ddyddiad arall, unwaith yn unig y caiff y gwrandawiad ei aildrefnu. Dylai'r myfyriwr hysbysu'r Brifysgol o leiaf 48 awr cyn y gwrandawiad gwreiddiol os yw am newid y dyddiad. Os na fydd myfyriwr yn mynychu gwrandawiad, cynhelir y cyfarfod yn ei absenoldeb; os felly, fodd bynnag, fe'i cynghorir yn gryf i ddarparu cyflwyniad ysgrifenedig at ddefnydd y Pwyllgor.
- 6.40 Gall myfyriwr alw ar dystion i gefnogi eu hachos. Rhaid i'r Uned Gwaith Achos Myfyriwr gael gwybod gan y myfyriwr am unrhyw dystion a fydd yn mynychu o leiaf 48 awr cyn y gwrandawiad. Mae'r myfyriwr yn gyfrifol am sicrhau bod unrhyw dystion y mae'n dymuno galw arnynt yn cael gwybod dyddiad, amser a lleoliad y gwrandawiad.
- 6.41 Gall y Brifysgol ei gwneud yn ofynnol i aelodau staff ac unrhyw bersonau eraill sy'n berthnasol i'r achos fynychu'r gwrandawiad fel tystion, os yw'n briodol. Rhoddir gwybod i'r myfyriwr am enwau tystion cyn y gwrandawiad.
- 6.42 Bydd yn ofynnol i'r myfyriwr a'i dystion fynychu gwrandawiad y Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer ei hun, ac ni chaiff anfon unrhyw un arall ar ei ran. Fodd bynnag, gall ofyn am gael mynychu'r gwrandawiad trwy ddulliau electronig, e.e., trwy fideo-gynadledda. Rhaid i unrhyw bobl sy'n gofyn am fynychu gwrandawiad trwy ddulliau electronig roi gwybod i'r Uned Gwaith Achos Myfyriwr yn ysgrifenedig 5 diwrnod gwaith cyn y gwrandawiad, fan bellaf. Pan gytunir ar hyn, bydd yr Uned Gwaith Achos Myfyriwr yn hysbysu aelodau o'r Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer am y cyfarfod ac yn hwyluso hyn gyda'r unigolion dan sylw.
- 6.43 Yng ngwrandawiad y Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer, bydd y Swyddog Ymchwilio neu gynrychiolydd yr ysgol yn cyflwyno achos yr ysgol, os na fydd y Swyddog Ymchwilio yn gallu mynychu.

Canlyniadau gwrandawiaidau

- 6.44 Bydd canlyniad gwrandawiad y Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer yn cael ei anfon i'r myfyriwr yn ysgrifenedig o fewn 5 diwrnod gwaith ar ôl y gwrandawiad drwy neges e-bost i'w gyfrif e-bost personol a'i gyfrif e-bost Prifysgol. Yn ogystal, gellir anfon hysbysiad trwy'r dull postio mwyaf priodol, i'r cyfeiriad diwethaf a gofnodwyd ganddo. Ystyrir y bydd hyn yn ddigonol ac yn llwyr gyflawni dyletswydd y Brifysgol i hysbysu'r myfyriwr.

ADRAN SAITH: LEFEL 3 – CAIS AM ADOLYGIAD

Egwyddorion cyffredinol

- 7.1 Mae gan fyfyrwyr hawl i wneud cais am adolygiad o'r gosb a osodwyd gan y Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer.
- 7.2 Rhaid i'r cais am adolygiad gael ei gyflwyno i'r Uned Gwaith Achos Myfyriwr ar y ffurflen gywir a dylid ei derbyn o fewn 10 diwrnod gwaith ar ôl i'r Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer roi hysbysiad ffurfiol am y canlyniad.

Seiliau dros adolygiad

7.3 Gellir gwneud cais am adolygiad ar y seiliau canlynol:

- a) Mae tystiolaeth neu amgylchiadau esgusodol newydd wedi dod yn hysbys sy'n berthnasol i'r achos, **na allai'r** myfyriwr yn rhesymol fod wedi rhoi gwybod amdanynt adeg y gwrandawriad gwreiddiol. (*D.S. Ni dderbynnir rhesymau personol, teuluol neu ddiwylliannol sensitif fel rheswm da.*)
- b) Roedd anghysondebau yn y modd y cynhaliwyd y gwrandawriad a oedd yn ddigon sylweddol i beri amheuaeth resymol ynghylch a fyddai'r Pwyllgor wedi gwneud yr un penderfyniad pe byddent wedi codi.
- c) Roedd canfyddiadau ac argymhellion y Pwyllgor yn anghymesur o ystyried amgylchiadau'r achos.

7.4 Wrth wneud cais am adolygiad, cyfrifoldeb y myfyriwr yw dangos, yn ôl yr hyn sy'n debygol, fod yna dystiolaeth bod un neu fwy o'r seiliau a nodir yn adran 7.3 yn berthnasol.

Ystyried y cais am adolygiad

7.5 Os bydd Ysgrifennydd y Brifysgol (neu enwebai), ar ôl ystyried cais y myfyriwr am adolygiad, yn dod i'r casgliad:

- a) na chafodd y cais am adolygiad ei gyflwyno mewn pryd;
- b) nad oedd y cais am adolygiad yn bodloni'r seiliau a nodir yn adran 7.3;
- c) bod y seiliau dros ofyn am adolygiad yn flinderus neu'n wamal;

bydd y cais am adolygiad yn cael ei wrthod a bydd y penderfyniad gwreiddiol yn sefyll. Anfonir Llythyr Cwblhau Gweithdrefnau at y myfyriwr o fewn 5 diwrnod gwaith.

7.6 Os bydd Ysgrifennydd y Brifysgol (neu enwebai) yn ystyried bod seiliau ar gyfer adolygiad, cyfeirir yr achos at Banel Adolygu.

7.7 Bydd penderfyniad Ysgrifennydd y Brifysgol (neu enwebai) yn cael ei gyfleu i'r myfyriwr o fewn 5 diwrnod gwaith ar ôl derbyn y cais am adolygiad.

Y Panel Adolygu

Amserlenni

7.8 Caiff gwrandawriad y Panel Adolygu ei gynnal o fewn 20 diwrnod gwaith ar ôl i Ysgrifennydd y Brifysgol wneud penderfyniad i gyfeirio'r achos. Gall y cyfnod hwn gael ei estyn drwy ddod i gytundeb â'r myfyriwr y gwnaed yr honiadau yn ei erbyn neu, o dan amgylchiadau eithriadol, gan y Brifysgol.

Aelodaeth y Panel Adolygu

7.9 Bydd Panel Adolygu yn cynnwys yr aelodau canlynol:

- Yr Is-Ganghellor (neu enwebai);
- Aelod o'r uwch reolwyr.

Os bydd gwahaniaeth barn rhwng y ddau aelod o'r Panel, bydd y bleidlais fwrw gan yr Is-Ganghellor (neu enwebai).

Gall y Panel ofyn i unigolyn o'r tu allan i'r Brifysgol sy'n ymarfer ar lefel uwch ym mhroffesiwn y myfyriwr fynychu mewn rôl ymgynghorol; gallai hyn fod yn rhinwedd swydd addysgol.

Bydd y gwrandawriad yn cael ei wasanaethu gan Ysgrifennydd nad yw'n aelod o'r Pwyllgor ond a fydd yn bresennol drwy gydol yr achos. Pennaeth Gwaith Achos Myfyriwr (neu enwebai) yr Ysgrifennydd.

Ni fydd aelodau'r Panel Adolygu wedi cael unrhyw gysylltiad blaenorol â'r achos na'r myfyriwr.

Swyddogaethau'r Panel Adolygu

7.10 Gall y Panel Adolygu benderfynu:

- a) Y dylid cadarnhau canlyniad y Pwyllgor Addaswydd i Ymarfer.
- b) Na ddylid cadarnhau canlyniad y Pwyllgor Addaswydd i Ymarfer a:
  - i. bod y Pwyllgor Addaswydd i Ymarfer wedi gwneud camgymeriadau trefniadol a/neu gamfarnau ac y dylai Pwyllgor Addaswydd i Ymarfer newydd ymgynnull i wrando ar yr achos o'r newydd, neu
  - ii. bod canlyniad y Pwyllgor Addaswydd i Ymarfer yn anghymesur o ystyried amgylchiadau'r achos ac y dylid ei newid am ganlyniad mwy cymesur.

Gwaith papur y mae ei angen ar gyfer gwrandawriadau

7.11 Darperir y gwaith papur canlynol at ddefnydd y Panel Adolygu:

- ffurflen Cais am Adolygiad a thystiolaeth ategol;
- datganiad y myfyriwr;
- gwaith papur a ystyriwyd gan y Pwyllgor Addaswydd i Ymarfer;
- cofnodion gwrandawriad y Pwyllgor Addaswydd i Ymarfer;
- y llythyr i'r myfyriwr a roddodd wybod iddo/iddi am y canlyniad.

Presenoldeb mewn gwrandawriadau

7.12 Ni fydd gofyn i'r myfyriwr fynychu gwrandawriad y Panel Adolygu fel rheol.

Canlyniad y gwrandawriad

7.13 Bydd penderfyniad y Panel yn derfynol a bydd y myfyriwr yn cael ei hysbysu amdano o fewn cyfnod o 5 diwrnod gwaith yn dilyn y gwrandawriad drwy neges e-bost i gyfrif e-bost personol a chyfrif e-bost Prifysgol y myfyriwr. Yn ogystal, gellir anfon hysbysiad trwy'r dull postio mwyaf priodol, i'r cyfeiriad post diwethaf a gofnodwyd ganddo. Ystyrir y bydd neges o'r fath yn ddigonol ac yn llwyr gyflawni dyletswydd y Brifysgol i hysbysu'r myfyriwr.

7.14 Os bydd yr adolygiad yn llwyddiannus, bydd y Brifysgol yn sicrhau, cyhyd ag y bo modd, na roddwyd y myfyriwr dan anfantais gan unrhyw gamau disgyblu neu waharddiad.

ADRAN WYTH: HYSBYSU CYRFF PROFFESIYNOL/AWDURDODAU LLEOL

- 8.1 Mae rhai cyrff proffesiynol yn gofyn bod y Brifysgol yn eu hysbysu cyn gynted ag y rhoddir ymchwiliad ar waith o dan y Weithdrefn hon, ac wedyn eu hysbysu am y canlyniad.
- 8.2 Ar gyfer pob corff proffesiynol arall, ar ôl dilyn Gweithdrefn y Brifysgol i'r pen, bydd y cofrestrwr uchaf ei swydd o fewn y gyfadran yn hysbysu'r corff proffesiynol / awdurdod lleol perthnasol am y canlyniad.
- 8.3 Mae'n ofynnol i'r Brifysgol adrodd am bryderon difrifol i'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (GDG). Gellir atgyfeirio i'r GDG ar unrhyw adeg wrth ystyried achos o dan y Weithdrefn hon⁵.

ADRAN NAW: SWYDDFA'R DYFARNWR ANNIBYNNOL

- 9.1 Os bydd y myfyriwr yn anfodlon â chanlyniad y Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer neu os bu ei gais am adolygiad yn aflwyddiannus, gall, ar ôl derbyn Llythyr Cwblhau Gweithdrefnau y Brifysgol, gyflwyno cwyn i Swyddfa'r Dyfamwr Annibynnol (OIA).
- 9.2 Gellir cael manylion am yr OIA a'r wybodaeth berthnasol mewn perthynas â'r Cynllun yn www.oiahe.org.uk. Gellir cael gwybodaeth a chynghor pellach gan yr Uned Gwaith Achos Myfyrwyr.

---

⁵ Mae gwefan gov.uk yn manylu arein dyletswydd gyfreithiol i gyfeirio: <https://www.gov.uk/guidance/making-barring-referrals-to-the-dbs#>

Atodiad 1

Cwrs	Corff Achredu/Rheoleiddio
Cyrsiau nyrsio sy'n arwain at gofrestru	Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth (NMC)
Cyrsiau bydwreigiaeth sy'n arwain at gofrestru	
MSc/BSc Nyrsio Iechyd Cyhoeddus Cymunedol Arbenigol (pob llwybr)	
MSc/BSc Astudiaethau Iechyd Cymunedol (pob llwybr)	
Dychwelyd i Ymarfer	
Rhagnodi V100 a V150	
Rhagnodi Annibynnol	Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth (NMC), Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal (HCPC), Cyngor Fferyllol Cyffredinol
Meistr Ceiropracteg	Cyngor Ceiropracteg Cyffredinol (GCC)
Gwaith Cymdeithasol	Gofal Cymdeithasol Cymru (CCW)
BSc (Anrh) Seicoleg gyda Dadansoddi Ymddygiad	Bwrdd Ardystio Dadansoddwyr Ymddygiad (BACB)
MSc Dadansoddi a Therapi Ymddygiad	
Diploma Ôl-radd mewn Dadansoddi Ymddygiad: Ymarfer dan Oruchwyliaeth	
BSc Cwmsela Systemig	Cymdeithas Cwmsela a Seicotherapi Prydain (BACP)
MSc Seicotherapi Systemig	Y Gymdeithas Therapi Teulu ac Ymarfer Systemig (AFT)
Dip Ôl-radd Ymarfer Systemig mewn Seicotherapi	Y Gymdeithas Therapi Teulu ac Ymarfer Systemig (AFT)
MA/Dip Ôl-radd Cwmsela a Seicotherapi Integreiddiol	Cymdeithas Cwmsela a Seicotherapi Prydain (BACP) Lefel diploma
MSc/Dip Ôl-radd Seicotherapi Ymddygiad Gwybyddol	
MSc Therapi Chwarae	Cymdeithas Therapyddion Chwarae Prydain (BAPT)
MA Seicotherapi Celf	Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal (HCPC)
MA Therapi Cerddoriaeth	
Tystysgrif Ôl-radd Sgiliau Therapi Ymddygiad Gwybyddol Tystysgrif Ôl-radd Sgiliau Cwmsela Integredig	Gofyniad derbyn ar gyfer yr MA mewn Cwmsela a Seicotherapi Integreiddiol a'r MSc mewn Seicotherapi Ymddygiad Gwybyddol – Cymdeithas Cwmsela a Seicotherapi Prydain

Cyrsiau addysgu gyda SAC UCert Datblygiad Proffesiynol Pellach ar gyfer Athrawon sy'n Dychwelyd ac Athrawon Cyflenwi	Cyngor y Gweithlu Addysg (Cymru)
UCert Datblygiad Proffesiynol Pellach ar gyfer Athrawon sy'n Dychwelyd ac Athrawon Cyflenwi	Cyngor y Gweithlu Addysg (Cymru)
PcET Tystysgrif Broffesiynol mewn Addysg a Hyfforddi (PcET)	Cyngor y Gweithlu Addysg (Cymru)
PcET Tystysgrif Broffesiynol mewn Addysg a Hyfforddi i Raddedigion (PcET)	Cyngor y Gweithlu Addysg (Cymru)
PcET Tystysgrif Ôl - raddedig mewn Addysgu a Hyfforddi (PcET)	Cyngor y Gweithlu Addysg (Cymru)
BA (Anrh) Gwaith Ieuencid a Chymunedol	Cymeradwyaeth broffesiynol gan Bwyllgor Safonau Addysg a Hyfforddiant Cymru
BA (Anrh) Gwaith Ieuencid a Chymunedol (Cyfiawnder Ieuencid)	Cymeradwyaeth broffesiynol gan Bwyllgor Safonau Addysg a Hyfforddiant Cymru
MA/Dip Ôl-radd Gweithio i Blant a Phobl Ifanc (Gwaith Ieuencid: Cymhwyso Cychwynnol)	Cymeradwyaeth broffesiynol gan Bwyllgor Safonau Addysg a Hyfforddiant Cymru
MA/Dip Ôl-radd Cwnsela Plant a Phobl Ifanc	Yn ceisio achrediad DPP; wedi'i alinio â chwricwla Cymdeithas Cwnsela a Seicotherapi Prydain (BACP)
MA/Dip Ôl-radd Goruchwyliaeth Ymgynghorol	Yn ceisio achrediad DPP; wedi'i alinio â chwricwla Cymdeithas Cwnsela a Seicotherapi Prydain (BACP)
BA (Anrh) Addysg ac Ymarfer y Blynnyddoedd Cynnar	Gofal Cymdeithasol Cymru
Doethuriaeth Broffesiynol mewn Seicoleg Cwnsela (D Psych)	Cymdeithas Seicolegol Prydain (BPS) a'r Cyngor Proffesiynol Iechyd a Gofal Cymdeithasol (HCPC)
Diploma Ôl-radd AAA/ADY (Anawsterau Dysgu Penodol)	Cymdeithas Dyslecsia Prydain
BA Cwnsela ac Ymarfer Therapiwtig	Yn ymgeisio am achrediad gan Gymdeithas Cwnsela a Seicotherapi Prydain (BACP)
Tystysgrif Ôl-radd mewn Astudiaethau Cwnsela	Llwybr mynediad i'r BA Cwnsela ac Ymarfer Therapiwtig sy'n ymgeisio am achrediad gan Gymdeithas Cwnsela a Seicotherapi Prydain (BACP)
Gradd Sylfaen mewn Nyrsio Milfeddygol	Coleg Brenhinol y Milfeddygon (RCVS)

Atodiad 2

Gweithdrefn ar gyfer adrodd am bryderon am fyfyrwyr cofrestredig sy'n dilyn cyrsiau nad ydynt yn arwain at anodiad/cofrestriad pellach

Dylid defnyddio'r Weithdrefn hon os yw myfyriwr wedi camymddwyn neu os oes gan aelodau staff bryderon am ei weithredoedd neu ymddygiad ac na ellir cymhwyso'r Weithdrefn Addasrwydd i Ymarfer gan ei fod yn fyfyrwr cofrestredig a chan nad yw'n dilyn cwrs sy'n arwain at anodiad/cofrestriad pellach.

Gweithdrefn

1. Os oes gan aelod staff bryderon am weithredoedd neu ymddygiad myfyriwr cofrestredig, dylai roi gwybod am hyn i bennaeth ei ysgol.
2. Yn dilyn y trafodaethau uchod, dylid cyflwyno adroddiad os oes amheuaeth o gamymddwyn. Dylai Ffurflen Honiad o Gamymddwyn gael ei llenwi a'i hanfon i'r Uned Gwaith Achos Myfyrwyr. Yna cynhelir ymchwiliad i'r amgylchiadau gan ddefnyddio'r Weithdrefn Ymddygiad Myfyrwyr.
3. Ar ôl dod i benderfyniad, naill ai ar lefel y gyfadran neu lefel y Brifysgol, bydd y cofrestrydd uchaf ei swydd yn y gyfadran yn hysbysu'r corff statudol/proffesiynol perthnasol am y canlyniad. Os yw'n briodol, hysbysir cyflogwr y myfyriwr hefyd.